

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – KVĚTEN 2011

1. 5. ve 24.00 SELČ
15. 5. ve 23.00 SELČ
30. 5. ve 22.00 SELČ

Platí na celém území ČR

PLANETY

Merkur – ráno velmi nízko nad V obzorem
Venuše – ráno velmi nízko nad V obzorem
Mars – ráno velmi nízko nad V obzorem
Jupiter – ráno velmi nízko nad V obzorem
Saturn – celou noc v souhvězdí Panny, kulminuje před půlnoci
Uran – ráno nad východem v souhvězdí Ryb
Neptun – na ranní obloze v souhvězdí Vodnáře

ZAJÍMAVOSTI NA OBLOZE

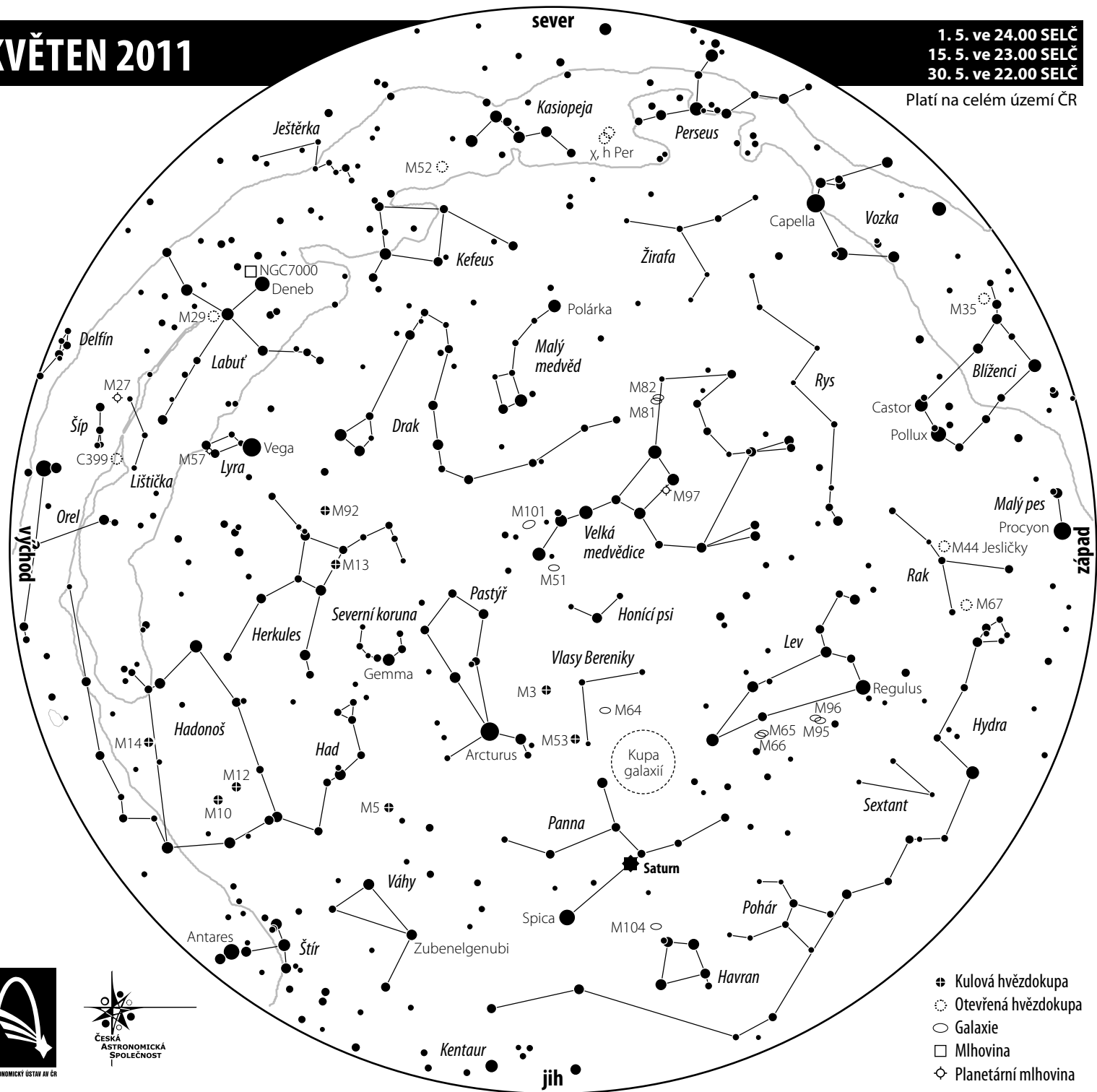
1. Mars v konjunkci s Jupiterem – spolu s Venuší a Merkurem tvoří v průběhu celého měsíce května zajímavé konfigurace, bohužel na ranní obloze téměř za svítání a nízko nad východním obzorem
3. Měsíc v novu (06.50 UT)
6. Maximum meteorického roje Eta Aquarid (13 UT), frekvence 10–20 rychlých meteorů za hodinu
7. Merkur v maximální západní elongaci
10. Měsíc v první čtvrti (20.32 UT)
11. Venuše v těsné konjunkci s Jupiterem (34')
15. Měsíc v perigeu (nejblíže Zemi – 362 135 km)
17. Měsíc v úplňku (11.07 UT)
21. Astronomický den na Jizerce v Jizerské oblasti tmavé oblohy (www.izera-darksky.eu)
24. Měsíc v poslední čtvrti (18.51 UT)
27. Měsíc v apogeiu (nejdále od Země – 405 003 km)

Všechny časové údaje uvedeny ve Světovém čase (UT).
Středoevropský letní čas (SELČ) = UT+2 h

Aktuální mapky na následující měsíc naleznete volně ke stažení vždy na počátku měsíce na www.astro.cz a www.udalosti.astronomy.cz

ASTRONOMICKÝ ÚSTAV AN ČR

- ⊕ Kulová hvězdokupa
- Otevřená hvězdokupa
- Galaxie
- Mlhovina
- ⊕ Planetární mlhovina

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – VHODNÉ OBJEKTY PRO AMATÉRSKÁ POZOROVÁNÍ – KVĚTEN 2011

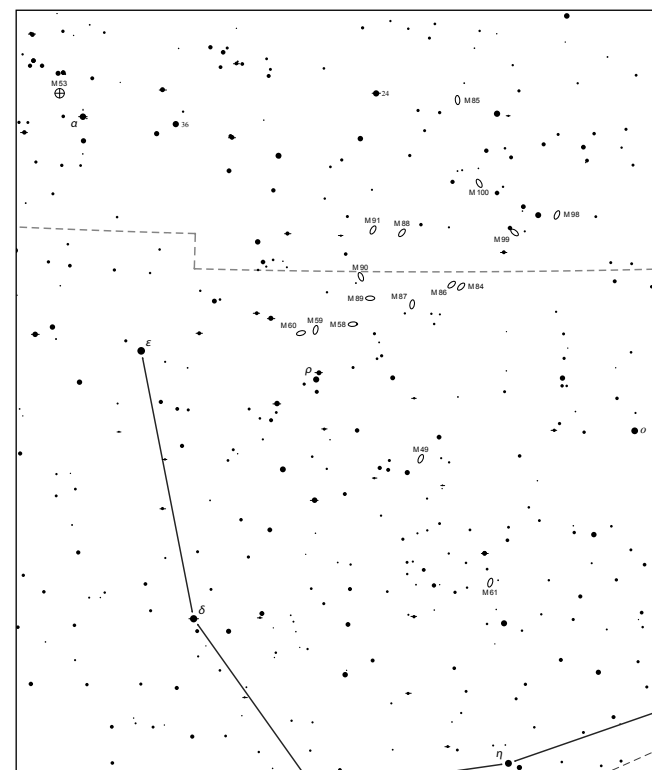
Na noční obloze můžeme pozorovat i bez drahého vybavení mnoho zajímavých objektů. První podmínkou je ale kvalitní tmavá obloha bez světelného znečištění, která se dnes bohužel vyskytuje již velmi vzácně. Na městské obloze spatříme pouze nejjasnější hvězdy a hodnotně pozorovat můžeme jenom Měsíc a planety. Pokud chceme nahlédnout do vzdálenějších končin naší galaxie či za její hranice, musíme se vydat daleko za město, do míst bez veřejného osvětlení a jiných rušivých zdrojů světla. Na opravdu tmavé obloze spatříme bez dalekohledu stovky hvězd, stříbřitý pás Mléčné dráhy a mnoho objektů vzdáleného vesmíru. Skvělým pomocníkem pro první toulky po hvězdách nám může být triedr (ideálně 10×50) – binokulární dalekohled s relativně malým zvětšením a velkým zorným polem, který nám odhalí desítky zajímavých objektů. I na jaře při vyjasnění klesají teploty k bodu mrazu, tudíž nezapomínejte na dobré oblečení.

Vhodné objekty pro pozorování triedrem či malým dalekohledem:

M35	jasná a bohatá otevřená hvězdokupa v Blížencích,
M44	Jesličky, jasná otevřená hvězdokupa v Rakovi, pouhým okem se jeví jako mlhavý obláček
M67	bohatá (>500 hvězd) a velmi stará otevřená hvězdokupa (3–4 mld. roků) v souhvězdí Raka
M81, M82	dvojice jasných galaxií ve Velké Medvědici, při větším zvětšení v M81 zajímavé struktury
M97	Soví mlhovina, planetární mlhovina ve Velkém voze, větší dalekohled ukáže temné "oči"
M65, 66	dvojice galaxií vzdálená 35 mil. l.y., společně s NGC 3628 tvoří tzv. Leo Triplet
M95, 96	dvojice jasnějších spirálních galaxií (31–38 mil. l.y.) v souhvězdí Lva
M53, M3, M5	jasné kulové hvězdokupy, dobře viditelné již triedrem
M104	Sombrero – galaxie s tmavým pásem, viditelná již triedrem
M51	Vírová galaxie, spirální ramena jsou vidět v dalekohledech nad 20 cm průměru
M101	spirální galaxie, v triedru rozsáhlá mlhavá skvrna
M13 a M92	krásné kulové hvězdokupy v triedru mlhavé, dalekohled na 10 cm ukáže zrnitou strukturu
M10 a M12	další pěkné kulové hvězdokupy v Hadonoši
M57	prstencová planetární mlhovina v Lyře, větší dalekohled oddělí temný střed
M27	Činka – velká planetární mlhovina, krásná i v silnějším triedru
C399	asterismus připomínající tvarem ramínko na šaty, krásný objekt pro triedr
NGC7000	Severní Amerika – velká mlhovina připomínající svým tvarem tento kontinent
Kupa galaxií	Na rozhraní souhvězdí Panny a Vlasy Bereniky leží lupa galaxií. Již malý triedr ukáže v tomto místě oblohy asi 15 mlhavých obláčků (k identifikaci lze použít podrobnější mapku vpravo), větší dalekohledy pak desítky dalších galaxií.

Planetární mlhovina M27 Činka

Mapka kupy galaxií